

TRI SLOBODE POD LUPOM

Prikaz slučajeva kršenja osnovnih ljudskih prava u Srbiji 10 - 23. jun 2022. godine

Sloboda izražavanja - Napadnute prostorije “Glasa Podrinja” iz Šapca

Službene prostorije nedeljnika “Glas Podrinja” iz Šapca oštećene su tokom noći 12. juna 2022. godine. Iz ovog nedeljnika je navedeno da je betinskim blokom polupan prozor njihove kancelarije u centru grada kao i da su slučaj prijavili policiji. Navode da se sličan napad dogodio dve godine ranije, kada je polupano staklo na njihovom službenom vozilu, međutim, počinioni ovog napada nikada nisu pronađeni i procesuirani. Nezavisno udruženje novinara Srbije (NUNS) pozvalo je nadležne institucije da reaguju i spreče moguće ponavljanje napada, posebno apelujući da se novinari iz manjih lokalnih zajednica zaštite s obzirom da su više izloženi mogućim napadima zbog svoje prepoznatljivosti.

Voditelju Zoranu Kesiću otkazan nastup

Voditelju Zoranu Kesiću, koji je poznat po satiričnoj kritici vlasti, otkazan je nastup na Paliću kod Subotice 13. juna 2022. godine. O ovome je sve one koji su kupili karte za nastup obavestio putem svog Facebook profila, označivši ovaj slučaj kao “klasično gušenje slobode govora”. U objavi je izneo sumnju da je otkazivanje usledilo intervencijom osobe iz subotičke gradske vlasti. Kesić navodi da je kao razlog otkazivanja navedeno “renoviranje bine”, koja je trebalo da bude završena do ponoći onog dana kada je trebalo da održi nastup, koji opet nije mogao da pomeri jer je za sutradan već zakazan drugi program, a slobodnih termina nije bilo do kraja meseca.

Napadnuti novinari Bugarske nacionalne televizije

Novinari Bugarske nacionalne televizije (BNT) i nekoliko ekoloških aktivista napadnuti su 14. juna 2022. godine tokom pokušaja da snime emisiju o zagađenju životne sredine u oblasti rudnika “Podvirovi” u opštini Bosilegrad. Prema pisanju medija, novinari i aktivisti su se približili ulazu u rudnik kada ih je 6-7 osoba napalo kamenicama, a među napadačima je bio i direktor firme “Bosil metal” Miodrag Vukajlović, šef obezbeđenja rudnika i radnici u rudniku. BNT navodi da su aktivisti pretrpeli lakše povrede i da im je prilikom napada oštećena i kamera. BNT takođe navodi da su bili uredno akreditovani od strane Ministarstva kulture i informisanja Srbije za snimanje, a napad su prijavili policiji koja se nije oglašavala povodom slučaja.

Naim Leo Beširi ponovo doživljava pretnje

Direktor Instituta za evropske poslove Naim Leo Beširi ponovo je doživeo pretnje na društvenim mrežama od strane anonimnih profila. Između ostalog, prećeno mu je i da će “završiti u hladnjači”. Beširi je za medije izjavio da ovo nije prvi put da mu je prećeno i da slučaj nije prijavio nadležnim institucijama jer su one ostale bez reakcije kada je prethodni put podneo prijavu, tada zbog pretećih slika koje su zalepljene u zgradi u kojoj živi. Beširi je ovim povodom rekao da “živimo u društvu gde je nasilje kao takvo izuzetno tolerisano” kao i da se pretnje intenziviraju kada se u javnost ponovo pokrene neka osetljiva tema, između ostalog i teme ratova devedesetih, dijalog Beograda i Prištine ili sankcije Rusiji.

Novinar Vukašin Obradović pod napadima tabloida bliskih vlasti

Vukašin Obradović, novinar i urednik u listu "Danas" na meti je napada tabloida bliskih vlasti i funkcionera vladajuće Srpske napredne stranke zbog pisanja jednog teksta koji je objavljen u ovom listu. Predmetni tekst objašnjava da su od javnog interesa oni poslovi kojima se bave najbliži članovi visokih javnih funkcionera tako što kao primere navodi one medije koji su izveštavali o članovima porodica Margaret Tačer, Donalda Trampa i Džozefa Bajdena. Obradović je tekst stavio u kontekst pisanja medija o poslovima kojima se bavi sin predsednika Srbije Aleksandra Vučića, Danilo Vučić, zbog čega su autori i mediji bili pod napadima visokih funkcionera i tabloida. U slučaju teksta Obradovića, funkcioner vladajuće SNS Darko Glišić optužio je Obradovića da "napada decu predsednika Vučića" i da "iznosi najgnusnije laži". Obradović je ove napade okarakterisao kao "pokušaj zastrašivanja novinara koji se usude samo da pomenu Danila Vučića", dok je Nezavisno udruženje novinara Srbije osudilo crtanje mete Vukašinu Obradoviću i podsetilo je Aleksandra Vučića i druge funkcionere da "ne smeju da odbijaju da govore za kritičke medije" i "da su oni službenici uposleni od strane svih građana Srbije i da su njima odgovorni". NUNS takođe podseća da je prema Kodeksu novinara Srbije "pravo na privatnost javnih ličnosti sužena i da je u slučaju sina predsednika Srbije, koji je više puta viđen i fotografisan sa osobama "iz kriminalnog miljea", u interesu javnosti da zna podatke o njegovom privatnom životu".

Sloboda udruživanja - Četrnaesti napad na Prajd info centar

Prostorije Prajd info centra (PIC) u Beogradu ponovo su bile mete napada 7. juna 2022. godine kada je neonacistička grupa "Belgrader Jugend" lepila nalepnice na prozore njihovih prostorija. "Beograd Prajd" navodi da je u pitanju četrnaesti napad od otvaranja PIC-a, kao i da nijedan napadač nikada nije bio procesuiran, osim jednog slučaja privođenja napadača koji na kraju nisu bili kažnjeni. Ministarstvo unutrašnjih poslova oglasilo se saopštenjem 14. juna 2022. godine navodeći da je obavljen proces konsultacija sa nadležnim tužilaštvom u ovom slučaju i da je tužilaštvo odredilo da "nema elemenata krivičnog dela". Povodom ovog napada reagovala je i institucija Zaštitnika građana koja je pokrenula postupak ocene zakonitosti i pravilnosti rada policije. Ovaj dodatni napad dolazi u vreme priprema za održavanje Europride 2022 događaja koji će biti organizovan u Beogradu od 12. do 19. septembra 2022. godine.

Izvor: Belgrade Pride

MONITORING

Otkaz novinarki RTV Kragujevac Snežani Ćeriman bio nezakonit

Osnovni sud u Kragujevcu presudio je da je novinarka Radio-televizije Kragujevac Snežana Ćeriman **nezakonito dobila otkaz** i ona mora biti vraćena na isti ili odgovarajući posao. Ćeriman je tokom vanrednog stanja tokom širenja pandemije COVID-19 u 2020. godini poslata da radi od kuće, a nakon ukidanja vanrednog stanja i povratka na posao, saopšteno joj je da zbog smanjenog obima posla mora otići na plaćeno odsustvo, na kojem će primati 60% svoje prosečne zarade. Nakon što je tražila objašnjenje za ovu odluku, Ćeriman je od strane direktorke Jelene Vuković dobila otkaz, uz obrazloženje da “krši radnu disciplinu i da je inicirala sukob”. U presudi se između ostalog navodi da novinarka nije mogla da krši radnu disciplinu jer u tom trenutku nije postojao važeći pravilnik o radu. Takođe se navodi da su kriterijumi na osnovu kojih je poslata na odsustvo zbog smanjenja obima posla nejasni jer je bila jedina zaposlena na neodređeno vreme koja je poslata na odsustvo.